ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ ເລກທີ /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 21 ທັນວາ 2011

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ
(ສະບັບປັບປຸງ)
ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້, ການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມ, ການກວດກາ ວຽກງານການ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ເພື່ອໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ, ຄວາມປອດໄພ, ລາຄາເໝາະສົມ ແນໃສ່ຮັບປະກັນ ການກັນພະຍາດ ແລະ ການປິ່ນປົວໃຫ້ທຸກຄົນມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2. ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ

ຢາ ແມ່ນ ວັດຖຸຢ່າງໜຶ່ງ ຫຼື ວັດຖຸປະກອບຫຼາຍຢ່າງທີ່ອອກລິດ ແລະ ບໍ່ອອກລິດ ປະສົມເຂົ້າກັນ ເພື່ອນຳໃຊ້ສຳລັບກັນພະຍາດ ແລະ ປິ່ນປົວ, ຊ່ວຍໃນການພິສູດ ແລະ ບົ່ງມະຕິພະຍາດ, ບັນເທົາອາການເຈັບປວດ, ດັດແກ້, ປັບປຸງ, ເຊີດຊູ, ບຳລຸງ, ຮັກສາ ຫຼື ປ່ຽນແປງໜ້າທີ່ການຂອງຮ່າງກາຍ, ຟື້ນຟູສຸຂະພາບກາຍ ແລະ ຈິດຂອງຄົນ. ຢາ ປະກອບດ້ວຍ ຢາຫຼວງ ແລະ ຢາພື້ນເມືອງ.

ຜະລິດຕະພັນການແພດ ແມ່ນ ວັດຖຸ ຫຼື ທາດໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວົງການແພດ ລວມທັງຜະລິດຕະພັນໃດໜຶ່ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທົ່ວໄປໃນສັງຄົມ ເຊັ່ນ ອຸປະກອນການແພດ, ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ, ເຄື່ອງສຳອາງ, ເຄມີຄວບຄຸມ ແລະ ເຄມີອັນຕະລາຍ ທີ່ໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ.

ມາດຕາ 3. ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນໍາໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ຢາຫຼວງ ໝາຍເຖິງ** ຜະລິດຕະພັນຢາທີ່ໄດ້ຜ່ານການປຸງແຕ່ງສໍາເລັດຮູບຕາມສູດຕໍາລາ ແລະ ກໍາມະວິທີວິທະຍາສາດ ທີ່ແນ່ນອນ ຊຶ່ງມີການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ຕິດສະຫຼາກ ໃນນັ້ນສ່ວນປະກອບທີ່ອອກລິດໄດ້ຖືກດັດແປງໃຫ້ເໝາະສົມກັບການນໍາໃຊ້ສໍາລັບຄົນ;
2. **ຢາພື້ນເມືອງ ໝາຍເຖິງ** ຜະລິດຕະພັນຢາທີ່ໄດ້ມາຈາກພືດ, ຕົ້ນໄມ້, ສັດ, ແຮ່ທາດ ຫຼື/ແລະ ພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງພືດ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ສັດ ທີ່ເປັນຢາ ຊຶ່ງໄດ້ນໍາມາປຸງແຕ່ງ, ຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ຕິດສະຫຼາກ. ໃນນັ້ນ ລັກສະນະ ແລະ ຄວາມແຮງຂອງການອອກລິດນັ້ນ ໄດ້ຮັບການພິສູດແລ້ວ ຫຼື ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການພິສູດດ້ວຍວິທະຍາສາດປັດຈຸບັນ, ແຕ່ຕ້ອງຖືກຮັບຮູ້ຈາກກະຊວງສາທາລະນະສຸກ;
3. **ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດປອມ ໝາຍເຖິງ** ຢາຫຼວງ, ຢາພື້ນເມືອງ, ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດທີ່ເປັນຢາ, ເຄື່ອງສໍາອາງ, ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ, ອຸປະກອນການແພດ, ເຄມີຄວບຄຸມ ແລະ ເຄມີອັນຕະລາຍໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີການປອມແປງ ຫຼື ລອກແບບ ຫຼື ຮຽນແບບຈາກຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຜະລິດ ຫຼື ຈໍາໜ່າຍ ແລະ ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງແລ້ວ ໂດຍເຈດຕະນາ ເພື່ອຈຸດປະສົງທາງການຄ້າ;
4. **ຢາຕໍ່າກວ່າມາດຕະຖານ ໝາຍເຖິງ** ຢາຫຼວງ ຫຼື ຢາພື້ນເມືອງໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສ່ວນປະກອບບໍ່ກົງກັບສູດຕໍາລາຂອງຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ;
5. **ຢາເສັຍຄຸນນະພາບ ໝາຍເຖິງ** ຢາຫຼວງ ຫຼື ຢາພື້ນເມືອງ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະທາງດ້ານວັດຖຸ ຫຼື ເຄມີ ຈາກຮູບແບບຕາມມາດຕະຖານເດີມ ກ່ອນວັນໝົດອາຍຸ;
6. **ຢາໃໝ່ ໝາຍເຖິງ** ຢາຫຼວງ ຫຼື ຢາພື້ນເມືອງໃດໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ຜະລິດ ຫຼື ນໍາເຂົ້າໃໝ່ ຊຶ່ງບໍ່ທັນໄດ້ວາງຈໍາໜ່າຍ ແລະ ນໍາໃຊ້ມາກ່ອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ;
7. **ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ໝາຍເຖິງ** ວັດຖຸໃດໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງທໍາມະຊາດ ເຊັ່ນ ພືດ, ຕົ້ນໄມ້, ແຮ່ທາດ ແລະ ສັດ ທີ່ສາມາດໃຊ້ເປັນວັດຖຸດິບ ເພື່ອຜະລິດເປັນຢາ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ;
8. **ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ໝາຍເຖິງ** ຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ມາຈາກພືດ, ຕົ້ນໄມ້, ແຮ່ທາດ, ສັດ ແລະ ວິຕາມິນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການປຸງແຕ່ງ, ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ຕິດສະຫຼາກ ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການເສີມສ້າງບາງຈຸລັງໃນຮ່າງກາຍ ແຕ່ຫາກບໍ່ແມ່ນນໍາໃຊ້ ເພື່ອກັນພະຍາດ ແລະ ປິ່ນປົວ;
9. **ອຸປະກອນການແພດ ໝາຍເຖິງ** ເຄື່ອງມືການແພດ ທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້, ເຄື່ອງຈັກ, ວັດຖຸໃນສະພາບແຫຼວ, ແຂງ, ເປັນອາຍ, ເປັນແສງ ທີ່ໃຊ້ໃນການບົ່ງມະຕິ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ຄ້າຍຄື ທີ່ມີຈຸດປະສົງນໍາ

ໃຊ້ຕາມການບົ່ງໃຊ້ຂອງຜູ້ຜະລິດ, ອາດນຳໃຊ້ດ່ຽວ ຫຼື ນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນກັບຊະນິດອື່ນ ຊຶ່ງອາດໃຊ້ເທື່ອດຽວ ຫຼື ຫຼາຍເທື່ອກໍໄດ້;

10. **ຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງສຳອາງ ໝາຍເຖິງ** ສານ ຫຼື ການປຸງແຕ່ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ໃຊ້ ທາ, ນວດ, ຂັດ, ສີດພົ່ນໃສ່ພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງຮ່າງກາຍ (ຜິວໜັງ, ລະບົບຜົມ, ແຂ້ວ, ເລັບ, ສົບ, ປາກ) ເພື່ອທຳຄວາມສະອາດ, ເຮັດໃຫ້ກິ່ນຫອມ ແລະ ສວຍງາມ;

11. **ເຄມີອັນຕະລາຍ ໝາຍເຖິງ** ທາດ ຫຼື ສານປະກອບ ທີ່ເປັນພິດ ຫຼື ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ມະນຸດ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ ຫຼື ຄວບຄຸມສັດກັດແທ້ນ, ປວກ, ແມງໄມ້ຕ່າງໆ ຕາມອາຄານຄົວເຮືອນ ລວມເຖິງ ເຄມີທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການອະເຊື້ອ, ຂ້າເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ທຳຄວາມສະອາດສະຖານທີ່, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍຕ່າງໆ;

12. **ເຄມີຄວບຄຸມ ໝາຍເຖິງ** ສານເຄມີຕົ້ນ ແລະ ສານເຄມີສຳຮອງ ຊຶ່ງຖືກຄວບຄຸມ ຕາມບັນຊີຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ;

13. **ເພສັດຊະກອນ ໝາຍເຖິງ** ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ສຳເລັດການສຶກສາດ້ານວິຊາການການຢາ ໂດຍມີປະກາສະນີຍະບັດຊັ້ນປະລິນຍາຕີຂຶ້ນໄປ;

14. **ບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ໝາຍເຖິງ** ບັນຊີຢາຈຳເປັນຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເພື່ອໃຊ້ໃນການກັນພະຍາດ, ປິ່ນປົວ ແລະ ຮັກສາສຸຂະພາບ ຂອງທຸກຄົນ ແລະ ມີໄວ້ບໍລິການ ທຸກເວລາ ແລະ ຢູ່ທຸກລະດັບຂອງສະຖານທີ່ບໍລິການສາທາລະນະສຸກ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບການເປັນພະຍາດທີ່ແຜ່ຫຼາຍ ແລະ ສະພາບການດ້ານເສດຖະກິດຂອງປະເທດ. ຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຢາດ່ຽວທີ່ມີຊື່ເອກະພາບສາກົນ;

15. **ຊື່ເອກະພາບສາກົນ ໝາຍເຖິງ** ຊື່ຜະລິດຕະພັນຢາ ຫຼື ຊື່ ຂອງ ຕົວຢາຕົ້ນຕໍທີ່ຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການຈາກອົງການອະນາໄມໂລກ ຊຶ່ງນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ບໍ່ມີໃຜເປັນເຈົ້າຂອງລິຂະສິດ;

16. **ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ໝາຍເຖິງ** ໂຮງງານຜະລິດ, ບໍລິສັດຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ, ສາຂາຈຳໜ່າຍ, ບໍລິສັດຂາຍຍົກພາຍໃນ ແລະ ຮ້ານຂາຍຍ່ອຍ ກ່ຽວກັບ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ.

ມາດຕາ 4. ນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບວຽກງານການຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ

ລັດ ຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຸກຄົນເຂົ້າເຖິງວຽກງານ ການຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ທ່າແຮງຂອງຊັບພະຍາກອນ ທີ່ເປັນຢາ ແລະ ຊຸກຍູ້ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນໃສ່ການປູກ, ລ້ຽງ, ປົກປັກຮັກສາ, ອະນຸລັກ, ຂຸດຄົ້ນ, ເກັບຊື້, ຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ, ທົດລອງ, ປຸງແຕ່ງ, ຜະລິດເປັນຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ສຳເລັດຮູບ ຫຼື ເຄິ່ງສຳເລັດຮູບ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານ ເພື່ອຮັບໃຊ້ພາຍໃນປະເທດ, ທົດແທນການນຳເຂົ້າ ແລະ ເພື່ອສົ່ງອອກ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ປະກອບພະນັກງານ ແລະ ທຶນຮອນ ໃຫ້ແກ່ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ຢ່າງເໝາະສົມ.

ລັດ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຢາຫຼວງສົມທົບກັບຢາພື້ນເມືອງ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພເຂົ້າໃນວຽກງານກັນພະຍາດ ແລະ ປິ່ນປົວ, ຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີການເຊື່ອມສານ ການນຳໃຊ້ ແລະ ການພັດທະນາ ຢາພື້ນເມືອງເຂົ້າໃນລະບົບບໍລິການທາງດ້ານສາທາລະນະສຸກ.

ມາດຕາ 5. ຫຼັກການ ກ່ຽວກັບວຽກງານການຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ

ວຽກງານການຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມຫຼັກການຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຜະລິດ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານ;
2. ຮັບປະກັນ ຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ລາຄາເໝາະສົມ ໃນການສະໜອງ, ການເກັບຮັກສາຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ;
3. ນຳໃຊ້ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ, ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການ ການແພດ ຫຼື ຕາມຄຳສັ່ງຂອງແພດ;
4. ຜະລິດ ແລະ ນຳໃຊ້ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ.

ມາດຕາ 6. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດດ້ານການຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 7. ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານການ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຝຶກອົບຮົມ, ການກໍ່ສ້າງພະນັກງານ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຮ່ວມມືອື່ນໆ.

ພາກທີ II

ບັນຊີ ແລະ ການຈັດປະເພດ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ

ມາດຕາ 8. ບັນຊີ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ

ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ເປັນຜູ້ກຳນົດບັນຊີ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ທີ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ຜະລິດ, ສົ່ງອອກ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ, ຈໍລະຈອນແຈກຢາຍ, ນຳໃຊ້ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 9. ການຈັດປະເພດຢາ

ຢາ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈັດແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາ ທີ່ຈ່າຍ, ຂາຍ ແລະ ໃຊ້ຕາມໃບສັ່ງຂອງແພດ;
2. ຢາ ທີ່ຈ່າຍ, ຂາຍ ແລະ ໃຊ້ຕາມການຄວບຄຸມຂອງເພສັດຊະກອນ;
3. ຢາ ທີ່ຂາຍທົ່ວໄປ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີໃບສັ່ງຂອງແພດ;
4. ຢາ ປະຈຳຄອບຄົວ;
5. ຢາເບື່ອ, ຢາເສບຕິດ, ຢາອັນຕະລາຍ ຕາມບັນຊີ ທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກກຳນົດ.

ມາດຕາ 10. ການມີຢາໄວ້ໃນຄອບຄອງ

ການມີຢາໄວ້ໃນຄອບຄອງ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາສຳລັບແພດປິ່ນປົວ, ທັນຕະແພດ ຫຼື ພະຍາບານ ຜະດຸງຄັນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການປິ່ນປົວ;
2. ຢາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ເພື່ອນຳໃຊ້ສ່ວນຕົວສຳລັບຄົນເຈັບ;
3. ຢາ ເພື່ອນຳໃຊ້ສ່ວນຕົວໃນເວລາເດີນທາງ;
4. ຢາພື້ນເມືອງທີ່ບໍ່ເສບຕິດ;
5. ຢາປະຈຳຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່). ການຈັດປະເພດ ອຸປະກອນການແພດ

ອຸປະກອນການແພດ ໄດ້ຈັດແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ປະເພດ A - ຄວາມສ່ຽງຕ່ຳ ເຊັ່ນ ສາຍຢາງຮັດແອວ, ສຳລີ, ໃຍດູດຊັບບາດແຜ, ຢາງຕິດ ແລະ ອື່ນໆ;
2. ປະເພດ B - ຄວາມສ່ຽງຕ່ຳ ຫາ ຄວາມສ່ຽງປານກາງ ເຊັ່ນ ເຄື່ອງດູດລູກອອກ, ຖົງມືໃສ່ຜ່າຕັດ, ທໍ່ແຍ່ກະເພາະອາຫານ ແລະ ອື່ນໆ;
3. ປະເພດ C - ຄວາມສ່ຽງປານກາງ ຫາ ຄວາມສ່ຽງສູງ ເຊັ່ນ ເຄື່ອງຜ່າຕັດຜ່ານທໍ່, ເຄື່ອງໃຊ້ໃສ່ຢາສະຫຼົບ, ເຄື່ອງຈັກຟອກໝາກໄຂ່ຫຼັງ ແລະ ອື່ນໆ;
4. ປະເພດ D - ຄວາມສ່ຽງສູງ ເຊັ່ນ ທໍ່ຍະຫຼອດເລືອດ ເພື່ອຫຼໍ່ລ້ຽງຫົວໃຈ, ເຄື່ອງມືຜ່າຕັດສະໝອງ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ III

ທຸລະກິດ ຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ